

GODIŠNJI PROGRAMSKI IZVJEŠTAJ

FM14-21

HRVATSKA

HR-ACTIVECITIZENS Civilno društvo

2022

SAŽETAK

Financijski mehanizam Europskog gospodarskog prostora (EGP) i Norveški financijski mehanizam pridonose smanjenju društvenih i gospodarskih nejednakosti u Europi te istovremeno jačaju bilateralnu suradnju između država darovateljica (Island, Lihtenštajn i Norveška) i Republike Hrvatske.

Program Fond za aktivno građanstvo podržava cilj „Ojačano civilno društvo i aktivno građanstvo te osnažene ranjive skupine” kroz sedam poziva za tematske projekte koji pokrivaju sve učinke i svih pet primarnih područja potpore uključujući tehničku pomoć potencijalnim prijaviteljima i izgradnju kapaciteta za potencijalne prijavitelje i korisnike financijskih podrški. Program za Republiku Hrvatsku provode Slagalica zaklada za razvoj lokalne zajednice, SOLIDARNA zaklada za ljudska prava i solidarnosti i Udruga za razvoj civilnog društva SMART iz Hrvatske, i Centar za informiranje i razvoj NVO-a iz Slovenije.

Tijekom 2022. godine, aneksom Sporazuma o provedbi Programa, prvotno planirani proračun od 8,5 mil. €, uvećan je za 560.000 € iz Rezervnih sredstava financijskih mehanizama EGP (508.000€) i Norveške bespovratne pomoći (52.000€). Uloženi su dodatni naponi te je uz već planiranih šest poziva, raspisan i sedmi javni poziv za organizacijske potpore koji je omogućio 20 mjeseci provedbe za 7 nositelja projekata (pilotiranje novog oblika financije podrške unutar financijskih mehanizama). Osim toga, 2 dodatna projekta podržana su u okviru rebalansa proračuna (srednji projekti, Grupa 1 za lokalne organizacije civilnog društva).

Program je u visokoj fazi provedbe (3 od 5 godina), bez kašnjenja u procesu objave javnih poziva za projekte i ugovaranja u odnosu na plan (98%) i bez većih odstupanja od planirane raspodjele prema pojedinim učincima (+18,2% za učinak 1 i +18,63% za učinak 3). Ukupno je ugovoren 151 projekat, svi su u fazi provedbe osim 30 ad-hoc akcija i 4 mala projekta, završenih do kraja 2022. Postizanje rezultata postupno će rasti s obzirom na veliki broj (117) projekata koji su u fazi provedbe, a čiji se završetak očekuje u četvrtom tromjesečju 2023., odnosno prvom tromjesečju 2024. godine. Poziv za ad-hoc akcijske projekte otvoren je do 24. kolovoza 2023. godine, odnosno do utroška trenutno dostupnih 58,665€. Objava ograničenog Poziva za bilateralne inicijative za sve nositelje projekata s bilateralnim partnerima planirana je za prvo tromjesečje 2023. godine (dostupno je 65.000 €) čine se također pridonosi jačanju bilateralne suradnje između organizacija civilnog društva država darovateljica (Island, Lihtenštajn i Norveška) i Republike Hrvatske.

Pojedini pokazatelji u Tablici rezultata koja je sastavni dio Sporazuma o provedbi Programa, već su postignuti a neki i premašeni. Na primjer, broj organizacija civilnog društva financiranih u okviru

Programa i broj uključenih osoba su veći u odnosu na plan. Broj podnesaka politika utemeljenih na dokazima od strane organizacija civilnog društva također je premašen zbog znatnog broja zakona i propisa koji su bili u saborskoj proceduri relevantnih za nositelje projekata i njihove ciljane skupine (prevencija nasilja u obitelji, rani i predškolski odgoj, zagovaranje rodni pitanja, ravnopravnost na tržištu rada kao alat za provedbu politike jednakosti plaća, zakon o savjetima mladih itd.). Broj i kvaliteta medijskih objava nositelja projekata postupno rastu, posebno u odnosu na projekte ugovorene tijekom izolacije koja je onemogućila mnoge uobičajene aktivnosti (javne kampanje, studijske posjete i sl.). Do sada, najuspješniji i najvidljiviji rezultati projekata povezani su sa zaštitom prava žena u zdravstvu, roditeljski dopust za očeve i sl. Do sada je podržana samo jedna strateška parnica (1 slučaj podržan s 2 angažirane organizacije civilnog društva) iako ovaj pokazatelj odražava rezultate provedene procjene potreba i konzultacija s ključnim dionicima održanih prije ugovaranja Tablice rezultata.

Broj projekata koji uključuju suradnju s projektnim partnerom iz zemalja darovateljica je puno veći od plana (45 / 10) od čega je 34 partnera iz Norveške a 11 sa Islanda. Rezultati u okviru Regionalnih inicijativa civilnog društva također su premašeni; nakon dvije godine izolacije raste broj novih inicijativa pri čemu je „Community for Action“ najveći pokretač novih suradnji i razmjene između 15 zemalja korisnica Fonda za aktivno građanstvo u čijoj užoj radnoj skupini je i konzorcij Fonda za aktivno građanstvo u Hrvatskoj.

Program je uvažio i specifične prioritete koji se ugovaraju za svaku pojedinu zemlju korisnicu. Kapacitet i održivost sektora civilnog društva jača se kroz sveobuhvatnu izgradnju kapaciteta koju provode članice konzorcija te izdvojenih 13% proračuna za velike i srednje projekte za organizacijski razvoj; 45 ugovorenih korisnika financijske podrške je iz nedovoljno razvijenih područja i još više onih koji podržavaju nedovoljno podržane ciljane skupine (romska djeca i mlade žene, žrtve obiteljskog nasilja, migranti, ranjive skupine s mentalnim i fizičkim poteškoćama, socijalno isključene skupine LGBTIQ zajednice itd.). Ugovoren je i značajan broj partnerstva između razvijenih i manje razvijenih organizacija civilnog društva čime se doprinosi razmjeni znanja i dodatnog razvoja manje razvijenih / novoosnovanih organizacija.

Tijekom 2021. i 2022. imali smo preklapanje između dvaju izrazito zahtjevnih procesa - praćenje projekata i obrade izvješća za 71 projekt s razvojem tri nova poziva uključujući evaluaciju i ugovaranje - što je privremeno uzrokovalo određena kašnjenja u obradi izvješća ali nije narušilo planiranu dinamiku ugovaranja čime se omogućilo da 80 novo ugovorenih organizacija civilnog društva što prije krene s realizacijom svojih projekata (rok za provedbu projekata je travanj 2024. godine).